

ธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๖

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากว่าจะมาตรัสรู้แต่ละพระองค์ ต้องสร้างสมบุญญานิการอย่างมหาศาล สร้างบุญญานิการมานะ ยังต้องมาประพฤติปฏิบัติอีก เพราะการสร้างบุญญานิการมานะเป็นเรื่องของวิญญู เรื่องของวิญญูคือการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว โดยสัจจะความจริงของเขา คนสร้างคุณงามความดีมา มหาศาลต้องได้คุณงามความดีแน่นอน สิ่งที่ได้แน่นอนนั้น แต่ถ้าพูดถึงถ้าทำคุณงามความดี เห็นไหม กระแสมันส่งต่อกัน ถ้าทำคุณงามความดีต่อก็ต่อไป

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ได้รับพยากรณ์แล้วว่าต้องตรัสรู้ธรรม ถึงว่า ทำคุณงามความดีต่อก็ต่อไป แต่ก็ต้องประพฤติปฏิบัติจนถึงชาติสุดท้าย ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่บรรลุนิการ ถ้าไม่บรรลุนิการ จิตนี้ก็ต้องไปในวิญญู ทำคุณงามความดี คุณงามความดีก็ต้องส่งต่อไปโดยสัจธรรมของเขา นี่คือสัจธรรมของเขาโดยสัจจะความจริง คือธรรมที่มีอยู่

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกับไก่ตัวแรกทะเลาะเปลือกไข่ของอวิชาออกมา ไข่ การทะเลาะเปลือกไข่ของอวิชาออกมาอันนี้เป็นบุคลาธิษฐาน ไม่ใช่สัจจะความจริงอันนั้น การบรรลุนิการเป็นตัวอริยสัจ สิ่งที่เป็นอริยสัจคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างบุญญานิการมาอย่างนี้แล้วถึงค้นคว้าออกมาจนเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ปักธงธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ที่ว่าพ้นจากกิเลสทั้งหมด เห็นไหม ธรรมอันนี้ปักลงในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ปักธงนี้ขึ้นแล้ว

ขงนี้นอนอยู่ ล้มลุกคลุกคลานอยู่ แบนอยู่ไปกับดิน เห็นไหม สิ่งสัจจะมีอยู่ เหมือนกับสิ่ง
 ที่ว่าของในโลกนี้มีอยู่ แต่คนไม่เห็นคุณค่าของมันจะไม่เห็นคุณค่าของมันเลย แต่พอเห็นคุณค่า
 ของมัน สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์กับโลก อย่างเช่น ถ้าสมัยโบราณ สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
 พุทธเจ้า น้ำมันจะมีคุณค่าไหม เพราะเครื่องยนต์กลไกยังไม่เกิดในสมัยนั้น สิ่งที่มีสมัยนั้น สิ่ง
 วิทยาศาสตร์อย่างนี้ยังไม่เกิด น้ำมันก็มีอยู่ในโลกแล้ว แต่ไม่เป็นประโยชน์กับในสมัยพุทธกาล แต่
 ในสมัยปัจจุบันนี้ พอมิเครื่องยนต์กลไกขึ้นมา น้ำมันจะมีคุณค่ามาก พลังงานอันนี้มีมาก สิ่งนี้มีอยู่
 แล้ว แต่ไม่มีใครสามารถใช้ประโยชน์มันได้ เพราะไม่ใช่คราว ไม่ใช่เวลาของมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทะลุออกมาจากเปลือกไข่ของอวิชชา ปักธงในหัวใจของ
 องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นสถานะใจ
 เป็นสถานะคือภาวะของใจดวงนั้น สิ่งทีภาวะใจดวงนั้น ปักธงอันนี้ขึ้นมาถึงมือองค์สมเด็จพระ
 สัมมาสัมพุทธเจ้า กับมีพระธรรม สิ่งที่มีพระธรรมนะ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์
 ธรรมจักๆ

สิ่งที่เทศน์ธรรมจักๆ เทวเม ภิกขเว ทางที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยายาม
 ค้นคว้าอยู่อย่างนี้ ๒ ข้าง กามสุขัลลิกานุโยค กับ อตถกิลมถานุโยค สิ่งนั้นภิกษุไม่ควรเสพ นี้มีคน
 ชี้นำอยู่แล้วนะ เวลาเทศน์ธรรมจักๆ พระอัญญาโกณฑัญญะมีความเห็น มีความรู้อย่างนี้ไง นี้ปักธง
 ขึ้นมาได้ แต่ขงนี้ยังไม่ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

เพราะว่าพอพูดถึง สัจญาณ กิจจญาณ กตญาณ สิ่งที่เกิดขึ้น สัจจะความจริงอันนี้เกิดขึ้น
 เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อันนี้ สิ่งที่เป็นสัจจะนี่คือภาวนามยปัญญา สิ่งที่จะ
 เกิดภาวนามยปัญหานี้คือต้องค้นคว้าขึ้นมาจากหัวใจ นี้ภาวนามยปัญญา สิ่งที่มีอยู่คือสภาวะธรรมที่
 เกิดขึ้นกระทบกับใจนี้ สิ่งนี้มีอยู่ ความสุข ความทุกข์มีอยู่ ความรื่นเริง ความเศร้าหมองฝังใสใน
 หัวใจนั้นมีอยู่ เพราะเขาสามารถทำสมาธิได้ เพราะจิตใจนี้มันเป็นสภาวะแบบนั้น สิ่งทีสภาวะ
 แบบนั้นมันมีความเจริญ มีความเสื่อมของมันโดยธรรมชาติของมัน สิ่งทีเจริญแล้วเสื่อมโดยสภาพ
 ของมันนั้นมันไม่เป็นความจริงขึ้นมา

จนถึงว่า สัจจะความจริงเกิดขึ้นจากหัวใจดวงนั้น นี้ปักธงขึ้นมาส่วนหนึ่ง แล้วเทศน์อนัตต
 ลักขณสูตรขึ้นมา ถึงพ้นจากกิเลสไป นี้พระปัญจวัคคีย์ก็ปักธงในหัวใจของพระปัญจวัคคีย์นะ

เทศน์สอนยสะ แล้วก็เทศน์บริวารยสะ จนได้ ๖๐ องค์ใช้ใหม่ พร้อมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็น ๖๑ องค์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า พระที่พ้นจากกิเลสนี้พ้นบ่วงของมาร ทั่วๆ ทั่วๆ เป็นทั้งของโลกด้วย เป็นทั้งของทิพย์ด้วย แล้วให้ออกเผยแผ่สังฆธรรม เพื่อได้รู้สัตว์คนสัตว์ สัตว์โลกนี้มีความเร่าร้อนมาก ต้องการที่พึ่งที่อาศัย ให้แยกออกไปคนละทาง อย่าไปช้อนทางกัน เพราะการช้อนทางกันจะเสียผลประโยชน์ของโลกเขา

เวลาพระออกเผยแผ่ธรรมในสมัยพุทธกาล จะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ ด้วยความรู้สึก เพราะพ้นทุกข์ เพราะมีคนผู้ชี้ทาง เพราะกระเสือกกระสนมาพอแรงแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้ทางให้ ถึงไม่สวนกระแสน้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ เพราะมีธรรมในหัวใจ ธรรมในหัวใจนี้เกิดขึ้นมาจากความเป็นไปของสังขารอันนั้น

สังขารอันนั้นนะ พระอัสสชิไปสอนพระสารีบุตร “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่า ธรรมทั้งหลายย่อมมาแต่เหตุ ถ้าจะดับผลของทุกข์นั้นต้องย้อนกลับไปเหตุ ดับที่เหตุ” มันมีสังขาร มีความจริงในหัวใจนั้น มันมีการกระทำ สิ่งทีในหัวใจนั้นมีการกระทำ การกระทำสิ่งนี้ใครจะบอกเราได้ ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม จะเป็นไปไม่ได้

ถ้าศาสนานี้ไม่มี จะมีพระปัจเจกพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าก็ต้องสร้างวาสนาบารมีมา ถึงจะเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าได้ สิ่งทีพระปัจเจกพุทธเจ้า เพราะมีสร้างอำนาจวาสนา อำนาจวาสนาคือการสละใจ การสละ การสร้างบารมีธรรม บารมีใจ อินทรีย์แก่กล้า จนยอมรับสภาพธรรมอันนี้ได้ ถ้าอินทรีย์ไม่แก่กล้า ความเห็นจากภายในจะไม่เชื่อสิ่งนี้

สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมอยู่ เห็นไหม พระสาวกมาบวชในศาสนานี้มหาศาลนะ ผู้ที่เป็นธรรมก็จะเป็นธรรม ผู้ที่เป็นกิเลสก็สร้างแต่ความยุ่งเหยิงในศาสนา ตัวอย่างพระโศณะนะ พระกัจจายนะออกไปเผยแผ่ธรรมอยู่ในชนบทประเทศ แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้ รองเท้าชั้นเดียวใจ มันเดินบนภูเขานะ หินปูนมันบาด ให้พระโศณะมาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

ทำไมท่านเป็นพระอรหันต์ ทำไมท่านไม่ช้อน ไม่ทำ? เพราะท่านสิ้นกรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ ใจของท่านเคารพองค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้า แม้แต่ว่าใส่รองเท้าหนังชั้นเดียวแล้วเดินอยู่ในชนบทประเทศ ในภูเขา มันบาดเท้าก็ทนนะ แล้วขอให้พระโศณะมาขอพรองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าในชนบทประเทศ ขอให้ใส่รองเท้าหลายชั้นได้ไหม แล้วขอเวลาที่จะบวชในชนบทประเทศ ศาสนาเผยแผ่ไปมันยังมีการบวชน้อย กว่าจะรอพระให้ครบ ๑๐ องค์นี่รอถึง ๓ ปีนะ กว่าพระโศณะจะได้บวช บวชณีก่อน แล้วถึงมาบวชพระ กว่าบวชพระนี่ถึงบอกว่า ชนบทประเทศขอให้ ๕ องค์ก็บวชได้

เห็นไหม ไม่ฝืนนะ ไม่สวนกระแสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะใจเป็นธรรม ใจเป็นธรรมเพราะเห็นการกระทำของใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นมีการกระทำ มีสังขญาณ กิจจญาณ มิกตญาณ ญาณหยั่งเกิดขึ้นในหัวใจนี้มันจะเกิดขึ้น มันเป็นความลึกลับมหัศจรรย์มาก สิ่งที่เป็นความลึกลับมหัศจรรย์ นี้กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์รวมอยู่ในหัวใจดวงนี้ ในหัวใจดวงนี้จะฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่คือธรรมจักร คือภาวนามยปัญญาในศาสนาพุทธของเรา

แต่เวลาพระมาบวช เห็นไหม สิ่งที่เขาบวชนั้น พวกฉัพพัคคีย์สร้างปัญหา มาก สร้างปัญหา นะ บวชเข้ามาในศาสนา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติวินัยเรื่องรองเท้านะ เดิมห้ามใส่รองเท้า แต่เพราะเรื่องพระโศณะถึงให้ใส่รองเท้า เพราะพระโศณะเหมือนกัน แต่คนละโศณะนะ นี้อยู่ในสมัยพุทธกาล เป็นลูกเศรษฐี แล้วทำนี่บางมาก เวลาเดินจงกรม เดินจงกรมอยู่จนเลือดออกนะ ฝ่าเท้านี้เลือดแดงไปหมดเลย

จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกตรวจวัดไปเห็นเข้า “นี่ที่เชือดโคของใคร”

สิ่งนี้แดงไปหมดเลยนะ “นี่ที่เชือดโคของใคร”

พระโศณะเดินจงกรมอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกให้มัชฌิมาปฏิปทา ทำแต่ความสมควรของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติที่หัวใจ เพราะเกิดมามีอำนาจวาสนา ทำทางสายกลาง จนพระโศณะพ้นจากกิเลสได้เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นว่าพระโศณะมีอำนาจวาสนาขนาดนั้น ถึงอนุญาตรองเท้าให้ใส่รองเท้าได้นะ นี่เริ่มจากมีรองเท้าขึ้นมา

พระฉัพพัคคีย์ พอพระพุทธเจ้าอนุญาต เห็นไหม ทำรองเท้า ประดับรองเท้า ทั้งปิดหน้า ปิดหลัง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องอนุญาตนะ... สิ่งนี้ห้าม สิ่งนี้ห้าม ห้ามมาตลอด จนเหลือหนังชั้นเดียวไว้ ให้เป็นหูกีบ แล้วเหลือหนังชั้นเดียว จนพระก็จายนะออกไปชนบทประเทศ

มีปัญหาขึ้นมา พอมีปัญหาขึ้นมาจะขอพรก่อนว่า ถ้าชนบทประเทศ ขอให้เป็นอย่างนั้นนะ นี่ผู้ที่เข้ามาเป็นธรรม จะไม่สวนกระแส

แต่ถ้าผู้ที่ไม่เป็นธรรม นี่ห้อยโหนกระแสนะ ในเมื่อปักธงไม่ได้ ยังห้อยยังโหนกระแส ว่า จะปกป้องครูบาอาจารย์นะ...ปกป้องไปที่ไหน ในเมื่อหัวใจของตัวเองไม่มีธรรมในหัวใจ ถ้ามีธรรมในหัวใจนะ มันต้องฟัง จะฟัง จะไม่สวนกระแสนะ

เวลาร่มชเงะ รมชงของครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์จะมีธรรมในหัวใจนะ คุณ อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมมาขนาดนี้ เผยแผ่ธรรมมาเพื่อสัตว์โลก เพื่อสัตว์ชั้นสัตว์ ผู้ที่ชื่อตรงต่อตัวเอง ผู้ที่จะประพฤติปฏิบัติ กลับจะได้ธรรมอันนี้ขึ้นมา ได้ธรรมอันนี้ขึ้นมาเพราะสิ่งที่เป็นธรรมมันเหนือโลกนะ

โลกนี้เป็นเรื่องของโลกเขา สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเขาถวายนกันนะ เป็นพระห้าพัน พระสี่พัน เป็นหมื่น เป็นแสน ก็รับบิณฑบาตของเขาได้ ผ้าผ่อนแพรพรรณ เวลาพี่สาวของพระปลแสนทิโกศลดตายลง ทรัพย์สมบัติทั้งหมดถวายพระทั้งหมดนะ

เขาว่า ครั้งพุทธกาลนี้ฝ้าน้อย ครั้งพุทธกาลอดีตคัคชัตสน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ระหว่างที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนี้โลกจะขาดแคลนได้อย่างไร คนมีบุญกุศลขนาดนั้นมาเกิดนะ สิ่งนั้นมีมากมาย มีมหาศาล แต่มันก็เป็นธรรมนะ เป็นธรรมเพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์เป็นธรรมจะให้สิ่งนี้เป็นธรรมเพื่อเจือจางกับในสังคมของสงฆ์ไง

สิ่งที่สังคมของสงฆ์ เห็นไหม ดูอย่างพระเทวทัตติ พระเทวทัตก็มาบวชในศาสนาเหมือนกัน เป็นลูกกษัตริย์เหมือนกัน สิ่งที่เป็นลูกกษัตริย์ขึ้นมาจะต้องการปกครองสงฆ์ อยากปกครองสงฆ์ อยากใหญ่ ความเป็นใหญ่เพราะอะไร เพราะธรรมเกิดไม่ได้ ในเมื่อเป็นโลกียะ ฆานโลกียะ เหาะเหินเดินฟ้าได้ขนาดไหน มันไม่เกิดธรรมขึ้นมาในหัวใจ มันไม่สามารถหาที่ปักได้ไง

เวลาไม่สามารถหาที่ปักธงได้ ธงปักในหัวใจนั้นไม่ได้ มีกิเลส มีวิชาอยู่ ความคิด ความค้นหาความทะยานอยาก สิ่งที่เป็นความทะยานอยาก เห็นไหม สวนกระแสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ขอให้สงฆ์อยู่ป่าเป็นวัตร ขอให้สงฆ์ฉันอาหารมังสวิรัตินตลอดไป ตลอดชีวิต

สิ่งที่ตลอดชีวิตนี้มันก็เหมือนกับเรื่องของโลก โลกเขาเป็นอย่างนี้ โลกเป็นวัตถุ โลกเป็นสิ่งที่ยึดมั่นถือมั่น สิ่งที่ยึดมั่นถือมั่น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เวลาตรัสชุดงควัตรมา เป็นสิ่งที่พระเทวทัตขอยู่ในชุดงควัตรทั้งหมด แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปิดกว้างให้กับคนที่มีจริต คนที่มีนิสัย คนที่มีอำนาจวาสนา คนที่มีอำนาจวาสนานะ หัวใจจะละเอียดอ่อนมาก เห็นสิ่งที่เป็นประโยชน์กับเห็นสิ่งที่เป็นโทษ

แต่คนที่หยาบจะไม่เห็นเรื่องเป็นประโยชน์เป็นโทษเลย เห็นแต่ความสุข ความมั่งง่ายของตัว เห็นแต่ความอยากใหญ่ของตัว เห็นแต่ค้นหาความทะยานอยากปิดกั้นหัวใจนะ มันจะสวนกระแส มันจะยึดมั่น สิ่งนั้นเพื่อต้องการยกย่องตัวเองให้ตัวเองมีอำนาจวาสนาขึ้นมาไง สิ่งที่ยกย่องตัวเองมันเป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมด

เราทำคุณงามความดี ดีคือดี ถ้าคุณงามความดีนี้กลิ่นของศีล กลิ่นของธรรมมันหอมทวนลมนะ คนดีนี้เขาศรัทธา เขากราบไหว้ เขามีพอใจ เขาอยากฟังธรรมจากคนดีนะ เขาไม่อยากจะฟังธรรมจากผู้ที่มิใช่กิเลสหรอก เพราะอะไร

เพราะในสมัยพุทธกาลนะ มีฤทธิชีไพร เวลาฤทธิชีไพรเขาบูชาไฟ เวลาเขาบูชาไฟนะ เขาบูชาไฟของเขา แล้วเวลาเขาต้องจากที่นั่นไป เขาให้ลูกศิษย์เขารักษาไฟไว้วันนั้นไง รักษาไฟนะ ลูกศิษย์รักษาไฟ เด็กนั้นรักษาไฟของฤทธิ เพราะเขาเคารพไฟ เขาบูชาไฟ อ่อนน้อมเอาใจ สิ่งที่เขาบูชาไฟ แล้วเวลาต้องไปธุระ ให้ลูกศิษย์เฝ้า บอกนะว่าให้รักษาไฟไว้ให้ใส่พื้นไว้ เด็กลูกศิษย์ก็เล่นเพลิน พอไฟดับ สิ่งไฟดับ แล้วกลับมาเดี่ยวอาจารย์จะเอ็ด พยายามจะจุดไฟก็จุดไฟไม่เป็น

ไฟ เขาเอาไม้มาสีกัน สีกันจนมันร้อน มันจะเกิดเป็นไฟ แล้วมีเชื้อไฟติดไฟนั้นเป็นไฟ นี่สิขนาดไหน เด็กมันไม่มีความสามารถ มันสีไม่ได้ไง แล้วไฟอยู่ไหนล่ะ ทำไมครูบาอาจารย์ติดไฟได้ ทำไมเราติดไฟไม่ได้ นี่ด้วยความไม่มีปัญญา เห็นไหม เอามัดมาผ่าไม้นั้นนะ หาไฟ จะหาไฟในไม้นั้น ว่าไฟอยู่ในไม้นี้ เกิดเวลาอาจารย์สีมันจะมีไฟขึ้นมา นี่เรสีก็ไม่มีไฟ แล้วไฟมันอยู่ไหนสงสัย เอามัดมาหาไฟ หาไม่เจอหรอก นี่มันไม่มีปัญญาไง

สิ่งที่เป็นปัญญามันจะไปรักษาอะไรได้ ในเมื่อรักษาไม่ได้ ในเมื่อปัญญาไม่เกิด มันก็เป็นฤทธิชีไพร การเป็นฤทธิชีไพร เห็นไหม ทำความสงบของใจเท่านั้น สิ่งที่ทำความสงบของใจ ถ้า

ฤๅษีชีไพรทำความสงบของใจแล้วก็อ่อนวอนรักษาไฟ เคารพไฟไว้ เพราะเคารพตัวเองไม่ได้ ในเมื่อหัวใจไม่เกิดธรรม สิ่งที่ธรรมนี้เกิดขึ้นไม่ได้ สิ่งนี้เกิดขึ้นแล้วเผยแผ่มาตลอดนะ

ศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก เราเกิดในสมัยปัจจุบันนี้เราว่าวิทยาศาสตร์เจริญ ทุกอย่างโลกนี้เจริญ ศาสนาต้องเจริญแบบโลก...เราจะไปตื่นตื่นไปกับโลกเขาทำไม สิ่งที่เป็นเรื่องของโลกมันต้องมีการเกิดการตาย ใครจะเจริญรุ่งเรืองขนาดไหนมันก็เป็นเหยื่อของวิญญูะทั้งนั้นละ ต้องเกิดต้องตายในวิญญูะทั้งนั้น เรายังเพลินไปกับวิญญูะ เราก็ต้องอยู่ในวิญญูะตลอดไป

แต่ถ้าเราสละออก นี่เนกขัมมบารมี เราพยายามค้นหาเวลาของเรา ค้นคว้าหาหะ เวลาเป็นของเรา เราเกิดมานี่ลมหายใจเข้าและลมหายใจออก ๒๔ ชั่วโมงนี่ก็เป็นของเรา แต่เราไปอยู่ในโลก เราก็ต้องใช้เวลาให้เป็นประโยชน์กับโลก เพื่อหาสิ่งเป็นหน้าที่การงานของเรา หน้าที่การงานของโลก ถ้าเราอยู่กับโลกมันก็เป็นหน้าที่การงาน คนจะดีหรือเลวอยู่ที่ความรับผิดชอบ ถ้าอยู่ทางโลกรับผิดชอบ อยู่ทางโลกก็จะประสบความสำเร็จทางโลก

อยู่ทางธรรมนะ ความสำเร็จทางโลก เราเกิดมาแล้วเรามีสติปัญญา เราจะย้อนกลับมา นี่เนกขัมมบารมีเกิดจากตรงนี้ ถ้าเนกขัมมบารมีเกิดขึ้นมา เวลาการประพฤติปฏิบัติของเราก็จะมีขึ้นมา เรื่องของโลกเป็นแบบนี้อยู่แล้ว นี่ธรรมเหนือโลกนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปัดขังธรรมจักรในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ครูบาอาจารย์ที่มีธรรมในหัวใจจะฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะกราบธรรมด้วยเต็มหัวใจนะ แล้วเผยแผ่มาจนถึงที่สุด ศาสนามันก็เรียวแหลมไปธรรมชาติของกิเลสตัณหา ในเมื่อผู้ที่มีกิเลสตัณหาที่เอาความรู้ความเห็นของตัวเองนี่เป็นธรรม นี่ไปฐิละๆ เวลาสอน เห็นไหม บาลีได้หมด จำได้หมดเลย “โบลานเปล่าๆ” ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีชีวิตอยู่ มันก็มีโบลานเปล่าอยู่แล้ว แล้วสืบต่อกันมา สืบต่อกันนี่ศาสนาก็เรียวแหลมมา

ถึงจุดหนึ่ง เราเกิดท่ามกลางกึ่งกลางพุทธศาสนา องค์หลวงปู่มั่นพยายามค้นคว้า เวลาองค์หลวงปู่มั่นออกประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม มีศรัทธา มีศรัทธาเพราะสร้างอำนาจวาสนามา คนมีอำนาจวาสนา ถึงจุดหนึ่งแล้วมันจะต้องค้นคว้าเนกขัมมบารมีเพื่อจะค้นคว้าหา หาสัจธรรม จะหาสัจธรรมในหัวใจ

คนเกิดคนตายทุกคนเป็นทุกข์ สิ่งที่เป็นทุกข์ ทุกคนก็อยากจะแสวงหาทางออก แล้วเราเกิดท่ามกลางพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนเรื่องพ้นทุกข์นะ ในศาสนาพุทธของเรา “สุกัทัตะ เชออย่าถามให้มากไปเลย ในศาสนาไหนไม่มีมรรค ในศาสนานั้นไม่มีผลหรือ จะไม่มีรอยเท้าบนอากาศ สิ่งที่เป็นรอยเท้าต้องอยู่บนพื้นดิน”

เราจะปักที่ไหน ศีลธรรมขึ้นมาจิตใจนี้เป็นนามธรรม เกิดมามีกายกับใจๆ ในศาสนาว่าอย่างนั้น เราศึกษาธรรมมาขนาดไหนเราก็มีความตั้งเลสงสัย เพราะเรามีกิเลสในหัวใจ แล้วพยายามค้นคว้า เห็นไหม หลวงปู่มั่นพยายามค้นคว้าอย่างนี้ขึ้นมา ค้นคว้าธรรมนะ จะปรึกษาหารือกับใครทุกคนก็เปิดตำรา สิ่งที่เปิดตำรามันก็ตีความ สิ่งที่ดีความก็คือกิเลสตีความไปกับธรรมะอันนั้น ธรรมะนั้นไม่บริสุทธิ์หรือ

ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ในเรื่องของปริยัตินะ วิชากาทางโลกเขาเจริญมากสมัยปัจจุบันนี้ เราบอกว่าเราต้องรู้วิชาการเพื่อเราจะสื่อความหมายกับโลก ขอให้เรามีธรรมในหัวใจเกิด เวลาสัตว์นะ สัตว์เดรัจฉานมันก็รู้สุขรู้ทุกข์นะ มันมองกันด้วยสายตา มันจะรู้ว่าสุขว่าทุกข์ มันจะพอใจและไม่พอใจ คนเราจะคิดเกี่ยวกับโรค คนเราจะมีเมตตาหรือไม่เมตตา มันออกมาจากสายตา สัตว์มันรู้ว่าใครเป็นมิตร ใครเป็นศัตรูกับมัน

นี่ก็เหมือนกัน ทำไมเราต้องไปห่วงเรื่องโลกละ ถ้าไปห่วงเรื่องโลก ศาสนานี้จะต้องเจริญ ศาสนานี้ต้องเทียบเคียงทางโลก... โลกเป็นเรื่องของโลกเขา สิ่งในโลกเจริญนั้นมันเป็นกาลเป็นเวลาของโลกที่มันแปรสภาพไป เป็นอินทิตย โลกนี้เป็นอินทิตยในอินทิตย ๔ โลกนี้จะแปรสภาพตลอดไป

เราจะหวังว่าเมื่อนั้นๆ มันจะสมกับการประพฤติปฏิบัติของเรา มันอยู่ที่เราแสวงหา มันอยู่ที่เราพอใจเราจะออกวิเวกหรือเปล่า มันอยู่ที่การเราออกวิเวก วิเวกจากภายนอก เห็นไหม วิเวกจากภายใน ใจเราวิเวกหรือเปล่า ใจเราเป็นธรรมหรือเปล่า เราบวชมาเพื่ออำนาจวาสนา เพื่อการประพฤติปฏิบัติ เพื่อชำระกิเลสในหัวใจของเรา หรือเราบวชมาเพื่อต้องการยศถาบรรดาศักดิ์อำนาจวาสนา

ถ้าเป็นปริยัติ ตีความกันไปอย่างนั้นนะ ใครจำได้มาก ใครท่องได้เก่ง แล้วก็ตีความกัน สิ่งที่ดีความก็มีแง่มุมที่จะต้องให้ได้ถึงกันไม่มีที่สิ้นสุด เป็นไปไม่ได้ที่จะมีที่สิ้นสุด เพราะอะไร

เพราะมันการส่งออก เราจะวิจารณ์อะไร แม้แต่ปัญหาปัญหาเดียวเราตั้งขึ้นมา มันจะมีแง่มุมของ มันต่างๆ มหาศาลเลย สิ่งที่เป็นสุขเป็นทุกข์มันเป็นที่เรื่องของหัวใจต่างหาก ธรรมมันอยู่ที่นี้ไง

ความสำคัญของธรรมคือความเข้าไปแก้ปัญหาเริ่มต้นของการเกิดและการตาย สิ่งที่เกิดและการตายนี้ ถ้าปักษงอันนี้ได้ เห็นไหม ปักษงอันนี้ได้ กิเลสมันต้องตาย ถ้าตรงกิเลสมันจะตาย มันตายมันก็ตายด้วยวิธีการใด สิ่งที่จะทำให้กิเลสตาย สิ่งนี้ต่างหากที่ค้นคว้าแล้วหาไม่เจอ สิ่ง ที่หาไม่เจอ นี่ถึงว่าต้องมีภาคปฏิบัติ ถ้าไม่มีภาคปฏิบัติ ศาสนานี้จะไม่แสดงตัวออกมา ศาสนานี้มี แต่วิชาการ มีแต่ทฤษฎีที่การคาดหมาย มีแต่แผนที่ดำเนิน แต่คนไม่สามารถอ่านแผนที่นั้นได้ทะลุ ปรุโปร่งเหมือนกับองค์หลวงปู่มั่นที่ได้ปักษงธรรมในหัวใจ

หลวงปู่มั่นปักษงในหัวใจแล้วนี่ สิ่งต่างๆ นี่เป็นเรื่องของโลก เป็นเรื่องของวิญญูะ ความ เป็นไปของโลกจะเป็นสภาวะแบบนี้ เรื่องของโลก เข้าใจไง ถ้าเข้าใจในหัวใจเรา เข้าใจของหัวใจ เราจะเข้าใจทั้งหมด

โลกภายนอก โลกภายใน โลกนอก เห็นไหม นี่ความเป็นไปของโลก “รู้แจ้งโลกนอกโลก ใน” ถ้ารู้แจ้งโลกในมันจะแจ้งตรงไหน มันมีคบอด สิ่งที่มีคบอดมันก็ไม่เห็นที่จะปักษงไข้ไหม แต่ ถ้าทำสมาธิสมาธิเข้ามา จิตมันสงบ ที่ปักษงมันอยู่ตรงนี้ไง สิ่งที่มีความสงบขึ้นมา เราไม่ใช่ฤทธิชี ไพร่นี้ เราจะต้องแต่ทำความสงบ เหาะเหินเดินฟ้า บูชาไฟ ไม่มีปัญญา สิ่งที่ไม่มีความปัญญามันจะเกิด ฆงขึ้นมาได้อย่างไร มันมีแต่ค้ำฆง แต่ตัวฆงไม่เห็น ไม่มีตัวฆง

ถ้ามีตัวฆงขึ้นมาจะเกิดมัจฉา มรรคนี้จะมีหมุนขึ้นมา ความมัจฉา ความชำระกิเลสชำระ อย่งไร ภาวนามยปัญญาเกิดอย่างไร? เกิดได้เฉพาะภาคปฏิบัติ เพราะมันเป็นสัจจะ มันเป็นปัจจัด ตัง สิ่งที่เป็นปัจจัดตั้งเพราะความทุกข์ความสุขมันอยู่ที่ใจเรา เราจะแบกหามขนาดไหนมันก็เป็น ความสุขความทุกข์ในใจของเรา ใครจะไม่มีส่วนแบ่งจากความสุขความทุกข์จากใจเรา เว้นไว้แต่มี แต่ส่วนเสริมใจ

นิทานสรรเสริญอันนั้นมันทำให้ใจเราฟองขึ้นมาได้ ทำให้ใจเราแฟบขึ้นมาได้ ทั้งๆ ที่เขา ไม่มีสิทธิ์กับใจของเรานะ ใจของเรามันเป็นอิสรภาพของเรา เป็นเสรีภาพของเราที่เราจะรักษาใจ ของเรา ทำไมต้องเอาใจของเราไปให้เขาเหยียบย่ำทำลายละ เอาใจของเราไปเหยียบย่ำทำลาย เพราะเราไปแค้นกับความรูสึกของเขา เราไปแค้นกับความรูสึกต่างๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก การประพฤติปฏิบัตินี้ให้เหมือนนอแรด ไปเหมือนนอแรด ไปผู้เดียว เอาใจของใจไว้ในอำนาจของตนได้เมื่อไร นั่นนะเป็นผู้ประเสริฐ สิ่งที่เป็นผู้ประเสริฐ เห็นไหม สภาวะธรรมประเสริฐ ประเสริฐตรงนี้ไง ประเสริฐในการภาคปฏิบัติ ถ้ามีการประพฤติปฏิบัตินี้ ศาสนาจะแสดงตัว ถ้าไม่มีการประพฤติปฏิบัติมันมีแต่เพี้ย เพี้ยนี้เกาะกินศาสนานะ ทำลายศาสนาจนเร็วแหลมมา จนพระจอมเกล้าฯ ต้องมาฟื้นฟู เพราะว่ามันทฤษฎีไปอย่างหนึ่ง การประพฤติปฏิบัติ การกระทำไปอย่างหนึ่ง

คนรณะ ทฤษฎีอย่างหนึ่ง คือแผนที่ดำเนินชีวิตไปทางหนึ่ง...

...แล้วเราลงไปทางใต้ เราจะเข้าถึงกรุงเทพฯ ไหม? มันเป็นไปได้หรือ กรุงเทพฯ นี้เราต้องขึ้นไปทางทิศเหนือ แต่เราจะไปกรุงเทพฯ เราหันหัวรถเราลงไปทางใต้ แล้วเราออกเราจะไปกรุงเทพฯ นี้ในเมื่อแผนที่ดำเนินชีวิตไปทางเหนือ พระจอมเกล้าฯ ถึงได้มารื้อค้นขึ้นมา แล้วหลวงปู่มันเอาสิ่งนี้เป็นเครื่องดำเนิน เพราะมีศรัทธา มีความเชื่อนะ สิ่งที่มีศรัทธา มีความเชื่อ แล้วพยายามค้นคว้า ค้นคว้าเพราะย้อนกลับไง

๑. จะเป็นคนที่มียานาสนา อินทรีย์แก่กล้ารองรับสภาวะแบบนี้

แต่ผู้ที่จะโบกธงนะ ปักธงแล้วโบกธง โบกธงให้ผู้ที่มิชรรณะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโบกธงธรรม โบกให้อัครสาวกต่างๆ เผยแผ่ศาสนา เทวดาฟ้าดินต่างๆ แล้วได้รับผลประโยชน์จากศาสนา มีความร่มเย็นเป็นสุขนะ สิ่งที่ร่มเย็นเป็นสุขเพราะใจที่ไม่เบียดเบียนคนอื่น มันไม่เบียดเบียนตนเอง จะเบียดเบียนคนอื่นได้อย่างไร มันจะเป็นสังฆธรรม มันเป็นความจริงนะ

เรื่องของโลกมันเป็นเรื่องของปัจจุบันนี้เดี๋ยวนี้ แต่เรื่องของธรรมนี้มันสัมผัสไปในวิญญูะ วิญญูะ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนเข้าไปอดีตชาติ ชาติที่ก่อนจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระเวสสันดรนะ ย้อนกลับไป ๑๐ ชาติ แล้วย้อนกลับไปไม่มีที่สิ้นสุด นี่ผลของวิญญูะมันเป็นแบบนี้

สภาวะธรรมนี้อธิบายวิญญูะ แล้วให้วิญญูะเวียนมาจนเป็นจริตินิสัย จนแก้ไขสิ่งนี้ไง แต่โลกมีปัจจุบันนี้เท่านั้น แล้วเอาปัจจุบันนี้เป็นใหญ่ สิ่งที่เขาปัจจุบันนี้เป็นใหญ่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรม โบกธงมาจนถึงปัจจุบัน แล้วโบกธงมาถึงคราวหนึ่ง มันเลื่อน

หายไป นี่เป็นพันๆ ปีนะ สิ่งที่เป็นพันๆ ปี ยกส่งทอดมาเป็นชั้นๆ จากชุมชนชุมชนหนึ่งไปอีกชุมชนหนึ่งๆ เป็นประเทศ เป็นเขต เป็นแดนขึ้นมา

จนในปัจจุบันนี้ ศาสนาจะเจริญที่นี้ไง เจริญในภูมิภาค ในภูมิภาคคือในสิ่งที่ว่าสมคูล มีฤดูกาล สิ่งต่างๆ สมบูรณ์ แล้วหลวงปู่มั่นค้นคว้านี้เพราะอะไร เพราะสร้างอำนาจวาสนาสิ่งนี้มาไง แล้วสร้างธรรมขึ้นมา ค้นคว้าสิ่งนี้ขึ้นมาแล้ว โบกธงนะ สร้างลูกศิษย์ลูกหานั้น

หลวงปู่มั่นบอกกับครูบาอาจารย์มาว่า ถ้าหลวงปู่มั่นดับขันธนะ ให้ฟังหลวงปู่ขาว

สมัยที่หลวงปู่มั่นโบกธงนี้ละ พระผู้ที่ประพฤติปฏิบัติก็มีหลายองค์ ทำไมหลวงปู่มั่นฝากไว้กับหลวงปู่ขาว แล้วหลวงปู่มั่นบอกว่า “จะมีพระหนุ่มองค์หนึ่ง จะเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ แล้วจะเป็นผู้ที่ทำประโยชน์กับศาสนาเทศบาลเลย” นี่หลวงปู่มั่นโบกธง แล้วผู้ที่เดินตามหลวงปู่มั่นจะเป็นประโยชน์กับเรื่องศาสนา เรื่องศาสนาคือธรรมภาคปฏิบัติ เพราะธรรมภาคปฏิบัติจะเข้าใจหลักความจริงของศาสนา แล้วเอาศาสนาขึ้นปักธงในหัวใจได้

ถ้าปักธงในหัวใจได้ เห็นไหม การโบกธงนั้น เราจะเชื่อฟังธงนั้นไหม ถ้าเราเชื่อฟัง คุณในกองทัพ เวลาเขารบ เขาจะคู่สัญญาตรง ถ้าธงโบกทางไหน ผู้ที่เป็นแม่ทัพ ผู้ที่เป็นกองทัพจะไปตามธงนั้น จะเข้าใจสัจจะธงนั้น จะเข้าใจสัจจะธงนั้นเพราะเหตุใด เพราะว่าเข้าใจธงนั้นเพราะมีสัจธรรมในหัวใจ สิ่งที่มีสัจธรรมในหัวใจนะ ถ้าในหัวใจเรามีสัจจะ มีความจริง มีมรรคาที่เครื่องดำเนินชำระกิเลส สิ่งชำระกิเลส

ไม่ใช่ลูกศิษย์ของฤทธิชีพรที่ว่าเผาแต่ไฟไหม้ ผ่าพินนะ ผ่าพินเพื่อจะหาไฟที่ไม่เป็น หาไฟจุดไฟที่ไม่เป็น แล้วจะไปอ่านธงของหลวงตาที่โบกสะบัดเรื่องการรักษารธรรมและวินัยได้อย่างไร รักษาธรรมและวินัย ในเมื่อธรรมและวินัยนี้เป็นปักธงขึ้นมาในหัวใจ มันจะมีเคารพรักนะ แล้วครูบาอาจารย์ที่มีธรรมในหัวใจ มันจะเข้าใจเรื่องการโบกธงนี้ไง ถ้าธงนั้นเคลื่อนไปทางไหน กองทัพให้เคลื่อนไปทางนั้น เคลื่อนไปทางนั้น มันเป็นเป็นความราบรื่นกับศาสนา ถ้าศาสนาโบกธงแล้วธงนั้นจะราบรื่นไป

ไม่ใช่ทวนกระแสนะ ในเมื่อเราอ่านภาวะธงนั้นไม่ออก แล้วเราก็อ้างเข้าใจว่าเราเป็นคนที่จะปกป้องครูบาอาจารย์นะ เราจะปกป้อง เราจะรักษาครูบาอาจารย์ มันจะเหนียวธงนั้น มันจะทำลายธงนั้นนะ ธงนั้นมันจะเหยียบจนจมดินนะ จมดินเพราะอะไร เพราะตัวเองเป็นสิ่งที่ว่าเป็น

ได้ศึกษา ตัวเองเห็นใหม่ กรุงศรีอยุธยาเสียเพราะอะไร? กรุงศรีอยุธยาเสียเพราะได้ศึกษา เพราะเกลือ เป็นหนอน สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นหนอนทำให้กรุงศรีอยุธยาต้องแตกณะ แต่กรุงศรีอยุธยา เวลาที่วาทษัตริย์ ก็ยังไม่มั่นคง ชงก็คลอนแคลน ผู้ที่อ่านชงก็ไม่เข้าใจ มีได้ศึกษาก่อนอยู่ในนั้นต่างหาก

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อใจสร้างศาสนา ในเมื่อจะปกป้องธรรมและวินัย ถ้าเราจะปกป้อง ธรรมวินัย ครูบาอาจารย์โบกชง ถ้าเราอ่านชงนั้นออก โบกด้วยวิธีอะไร? โบกด้วยการเทศนาว่า การ เห็นใหม่ ภัยของศาสนาเกิด สิ่งที่เป็นภัยของศาสนาเกิดเพราะเขาจะเอาโลกมาเป็นใหญ่ เอาโลก มาครอบคลุมธรรม ให้ธรรมนี้อยู่ได้อ่านาจวาสนาของโลก แต่ผู้ที่เป็นโลกบวชมาในศาสนา แต่ หัวใจเป็นโลก มีความเห่อเหิมไปตามกระแสโลกณะ

ศาสนาจะเจริญต้องมีการเผยแผ่ธรรมให้คนเขาเข้าใจ ให้คนเขาศรัทธาในศาสนาพุทธ

ศาสนาพุทธจะเผยแผ่ณะ เดียวนี้ใช้เทคโนโลยีตัวเดียวก็ได้ มันไปได้ทั่วโลกอยู่แล้ว แต่เขา ศึกษาจริง เขาศรัทธาจริง เขาจะค้นคว้า เขาจะหาเข้ามา แล้วค้นคว้าเข้ามาที่ไหนล่ะ ถ้าเขาศึกษา ศาสนา เขาก็ต้องค้นคว้าเข้ามาที่ใจของเขา เขามีการศึกษานะ เขาเข้าใจสังฆธรรมความจริง เขาไม่ ต้องการชงเป็นศีลธรรมจริยธรรมหรือ

เวลาเผยแผ่ธรรม เห็นใหม่ เรื่องศีลธรรม เรื่องประเพณี เรื่องวัฒนธรรม สิ่งที่เป็นประเพณี วัฒนธรรมอยู่ในเมืองไทยนี้เขาอยากดูอยากเห็น เขามาเมืองไทยได้ เขาเห็นได้ แต่เวลาไปเผยแผ่ ธรรมของเขา เขาต้องการความสงบของใจ เขาต้องการทำสมาธิสมาธินะ ฤทธิชีไพรเขายังสามารถ ทำความสงบของเขาได้ เราเป็นผู้ที่เป็นพระไปเผยแผ่ธรรม เรารู้จักสมาธิใหม่ เรารู้จักความสงบ ของใจใหม่ เรารู้จักวิธีการของใจใหม่ เราเห็นธรรมจักรหรือเปล่า

ในเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปักธงเป็นธงธรรมจักร ถ้าธงธรรมศีลธรรม จริยธรรม มันมีอยู่แล้ว ธรรมมีโดยดั้งเดิม สิ่งที่เป็นสภาวะธรรม ความสุข ความทุกข์มันมีอยู่แล้ว สิ่งที่มี อยู่แล้ว เวลามีความสุข เขาก็หาของเขาได้ ในลัทธิศาสนาต่างๆ เขาก็ว่าเขาที่มีธรรม แต่ธรรมของ เขา ธรรมของผู้ที่มีกิเลส เห็นใหม่ ในเมื่อศาสดามีกิเลสก็เป็นการจินตนาการ เป็นการวางธรรม โดยจินตนาการอย่างนั้น มันก็เป็นเรื่องของโลก มันก็เป็นเหยื่อของวิภูฏะ สิ่งที่เป็นเหยื่อของวิภูฏะ

เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์จะปกป้องพุทธศาสนานะ เวลาโบกชงโดยเทศนาว่าการ เวลาเทศนาว่าการนี้โบกชงแล้วนะ โบกชงให้เราเข้าใจตาม

สภาวะธรรมอันนั้น ทำไมเราไม่มีหูไม่มีตา ถ้าเราไม่มีหูไม่มีตา เราไม่เชื่อมั่นธรรมของครูบาอาจารย์เรา ๑ เราไม่เชื่อคำพยากรณ์ของหลวงปู่มั่น ๑

หลวงปู่มั่นบอก จะมีพระหนุ่มองค์หนึ่งมาประพฤติปฏิบัติ แล้วพระหนุ่มองค์นั้นจะเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ให้กับศาสนาเทศบาล เพราะป้องกันศาสนาใด ต้องป้องกันธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ในสมัยพุทธกาล พระนาคเสนแก้ไขมิลินทปัญหา พระเจ้ามิลินทนี่เป็นกษัตริย์ แต่มีทิฏฐิมาก มีปัญญามาก จะโต้ตอบธรรมะนี้ไม่มีใครแก้สิ่งนี้ได้เลย เพราะอะไร เพราะพระเจ้ามิลินทจะมีปัญญาต่อนะ ต้อนเอาจนพระนี่จนตรอกหมด จนต้องไปเอาพระนาคเสนมาบวช แล้วพระนาคเสนจะมาแก้ไขสิ่งนี้ เชิดชูศาสนา จนพระเจ้ามิลินทศรัทธาในศาสนา ในเมื่อศรัทธาในศาสนาจะคุ้มครองศาสนา จะส่งเสริมศาสนา เห็นไหม ถ้าคุ้มครองศาสนา ส่งเสริมศาสนา มันก็เป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมมันก็เป็นประโยชน์ นี่ปักธงในหัวใจของพระนาคเสนได้ก่อน แล้วพระนาคเสนก็พยายามจะปักธงในหัวใจของพระเจ้ามิลินท เพราะสร้างสมสิ่งนี้ขึ้นมา

แต่ในปัจจุบันนี้มันเป็นกระแส มันไม่มีตัวตนนะ เป็นกระแสของโลกแล้วเราก็ตื่นไปกับโลก นี่โลกเขาเจริญ สหประชาชาติเขาให้ศาสนาพุทธนี้มีวันสำคัญในศาสนา เราก็ดูใจตื่นตื่นไปกับเขาว่านี่เป็นผลงานในการเผยแผ่ธรรม ในเมื่อเขาเป็นโลก สิ่งที่เขาเป็นโลก สหประชาชาติเขาจะตั้งกฎอะไรก็ได้ เวลาเขาทำบุญกุศลกัน เห็นไหม ผู้ลี้ภัย เวลาเขามีช่วยเหลือกัน ว่าสิ่งนี้เป็นธรรม...สิ่งนี้เป็นธรรม แต่ธรรมของโลกเขา การช่วยเหลือ การเจือจางกันมันเป็นธรรมอยู่แล้ว

แต่เราเป็นชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เราทำบุญจะต้องเนื่อนาบุญ เราเนื่อนาบุญ เนื่อนาที่ไหนมันมีคุณประโยชน์ เราหว่านข้าวไปเนื่อนา เราจะได้ข้าวมหาศาลเลย แล้วเราจะหว่านข้าวไปบนตึกสูงๆ เห็นว่าเขาส่งเสริมเรา เราส่งเสริม เราจะไปหว่านข้าวอย่างนั้น ทำไมเราไปพล่ไปคิดอย่างนั้นล่ะ ว่าโลกเป็นใหญ่ เราจะเผยแผ่ธรรมเรื่องของโลก นี่ความเห็นของโลกมันจะเป็นกระแสไปอย่างนั้น แล้วไปเชื่อเขาได้อย่างไร นี่เหมือนกับลูกศิษย์ฤาษีชีไพร ไม่ใช่ลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า

ลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเน้นกลับมาที่เนื่อนาบุญ เพราะเราไม่เห็นเนื่อนา เราไม่เคยเห็นใจของเรา เราจะปักธงของเรา เห็นไหม ทำความสงบเข้ามา มันเห็นที่ปักธง

ตรงไหน? มันไม่เห็นที่ปักธง เพราะไม่มีสติ สิ่งที่ไม่มีสติ เพราะไม่มีสติก็ควบคุมใจไม่ได้ เนื้อนาบุญถึงไม่รู้จักเนื้อนาบุญเป็นอย่างไร

เกิดขึ้นมากก็มีกายกับใจ ก็ว่ามีกายกับใจ แต่ไม่เคยเห็นกาย ไม่เคยเห็นใจ เห็นแต่สภาวะเป็นสมมุติอยู่อย่างนี้ ธาตุ ๔ มันเป็นกายหรือ มันรวมตัวขึ้นมาเกิดจากกรรมของมารดาด้วยกระแสของกรรม เราก็ได้ร่างกายมาอันหนึ่ง แล้วกายกับใจก็ตีความว่ากายกับใจเป็นอย่างนี้ นี่มันเป็นโลกีย์ มันเป็นความเห็นของโลก เพราะความเห็นของโลกก็เป็นเหยื่อของโลก ทำคุณงามความดีได้ช่วยเหลือสหประชาชาติ ได้ช่วยเหลือทั้งโลก เราบริจาคทานแล้วได้ช่วยเหลือโลกทั้งหมด โลกทั้งหมดมันก็เป็นทาน สิ่งที่เป็นทานมันก็จับเคลื่อนตลอดไป

แต่ถ้าเราทำบุญ เวลาหลวงตาออกมาช่วยชาติ เราช่วยชาติ เห็นไหม หลวงตาบอกว่า ช่วยชาติด้วยต้องการหัวใจของสัตว์โลก สัตว์โลกทำบุญกุศลเข้าถึงหัวใจ หวานไปเนื้อนาใจ ในเมื่อปักธงธรรมในหัวใจของหลวงตาแล้ว หลวงตามีธรรมจักร ธงธรรมจักรเกิดขึ้น เกิดขึ้นเพราะว่าหลวงปู่มันบอก บอกว่า ถ้าพระผู้ใหญ่ให้ฟังหลวงปู่ขาว เพราะหลวงปู่ขาวได้คุยธรรมกับหลวงปู่มันแล้ว หลวงปู่ขาวถึงเป็นพระผู้นำในพระที่ว่ามีอายุพรรษามาก

แต่พระที่มีอายุพรรษาน้อยให้ฟังหลวงตานะ เพราะหลวงตามีคุณธรรมดีทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกคือเรื่องของโลก เรื่องของโลกคือข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งข้อวัตรปฏิบัตินี้ต้องเป็นผู้นำ นำให้ประพฤติปฏิบัติมา สิ่งที่เป็นผู้นำนี้ภายนอก ภายในคือหัวใจ เพราะถึงที่สุดแล้วหลวงตาเอาตัวรอดได้ไง เอาตัวรอดได้ ปักธงอันนี้ได้

แล้วโบกธงอยู่นี้ทำไมมันสวนกระแสล่ะ ถ้าสวนกระแส แสดงว่าไม่เคารพธรรม ไม่เคารพพระ ไม่เคารพครูบาอาจารย์ของตัวเอง ไม่เคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไม่เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเคารพกระแสโลก ไปเคารพสิ่งต่างๆ ที่โลกเขาว่าสิ่งนี้เจริญๆ แล้วเราก็เจริญไปตามกระแสโลก

โลกมันออกกฎหมายได้ กฎกติกาของสหประชาชาติมันก็แก้ไขได้ ปัจจุบันนี้เขายกย่องขนาดไหน เขาจะเปลี่ยนแปลงเมื่อไรก็ได้ สิ่งที่เปลี่ยนแปลง เห็นไหม แต่ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปลี่ยนแปลงได้ไหม? มันเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติธรรมวินัยไว้เพื่อจะให้เราก้าวเดิน ให้เราก้าวเดินไม่ขัดกับอดีตไม่ขัดกับอนาคตนะ

ขัดกับอดีตอนาคต หมายถึงว่า ตั้งแต่อดีตมา แล้วอนาคตต่อไป นี้จะไม่ขัดกับสิ่งนี้ ไม่ขัดกับสิ่งนี้ มันถึงพ้นไปจากกิเลสได้ทั้งหมด

แต่ถ้าเป็นโลก มันขัดไปทั้งหมด ขัดไปทุกอย่าง เพราะว่าอะไร เพราะมันขวางไปหมด นี้เราสร้างกฎหมายเพราะอะไร เพราะปุณฺณ คนเป็นปุณฺณเป็นเรื่องของคฤหัสถ์ แล้วเราจะไปฟังคฤหัสถ์ได้อย่างไร สิ่งที่คฤหัสถ์นะ มันความเห็นส่วนหนึ่ง เพราะเดี๋ยวนี้เป็นประชาธิปไตย ประชาธิปไตยคือว่าประชาชนเป็นใหญ่ ความเห็นของประชาชน ความเห็นสร้างกระแสขึ้นมา แล้วเราจะไปสวนกระแส สิ่งที่เป็นสวนกระแส เห็นไหม กฎหมายก็คือกฎหมาย แต่เราไม่ยอมรับความเป็นไปเพราะไม่เป็นธรรม สิ่งที่ไม่เป็นธรรมเพราะไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงอันหนึ่ง เพราะถึงกฎหมายก็เขียนกฎหมายเพื่อตัว

ทำไมไปเชื่อเขา ไปเชื่อเขาเพราะอะไร เพราะใจมันเป็นกิเลส ถ้าใจเป็นธรรมนะ สิ่งที่เป็นโลก เราก็เข้าใจเรื่องของธรรมและของโลกอยู่แล้วในหัวใจของเรา แล้วใจของครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม แล้วบอกด้วยคำเทศนาว่าการนะ ให้หมู่พระสามัคคีกัน ให้หมู่พระรักษารธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้จนพวกเราปัดขังกันได้

หลวงปู่มั่นปัดขัง ขงในท่ามกลางประเทศไทย แล้วครูบาอาจารย์เราปัดขังกันมาตลอดนะ ปัดขังนี้มันอยู่ในการประพฤติปฏิบัติไง ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เราจะหาที่ปัดขังได้ ไปถามเขา ที่ปัดที่ไหน เขาไม่เข้าใจหรอก แล้วเขาถามย้อนกลับมาพวกเราว่า พวกในวงปฏิบัติว่าปัดที่ไหน

ถ้าใครไม่ทำสัมมาสมาธิ ไม่ทำความเห็นของใจเข้ามา จะปัดที่ไหนล่ะ?

มันเห็นที่ปัดไม่ได้ ในเมื่อปัดขังไม่ได้ จักรมันก็ไม่เคลื่อน ในเมื่อจักรไม่เคลื่อน มันก็ถึงว่าทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป มันก็เป็นนกแก้วนกขุนทอง ผู้ใดเห็นทุกข์ล่ะ ทุกข์เกิดขึ้นมาอย่างไร นี่ถ้าทุกข์เกิดขึ้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาพูดถึงการวางธรรมวินัย เวลาพระองคฺุติมาจะฆ่าแม่ นะ ถึงจะฆ่าแม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยนี้เปิดช่องไว้ให้หมด นี่เปิดช่องไว้ แต่นันตริยกรรม สิ่งที่เป็นอนันตริยกรรมจะปิดกั้นมรรคผล สิ่งทีปิดกั้นมรรคผล...

...จนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามายับยั้งก่อนนะ ให้องค์คุณมัลโล่กวาดจะฆ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะต้องการนิ้วมือไง จนองค์คุณมัลโล่ตามไม่ทันนะ

“สมณะหยุดก่อน สมณะหยุดก่อน”

“เราหยุดแล้ว เธอต่างหากไม่หยุด”

องค์คุณมัลโล่มา ๕๕๕ ศพ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโบกธง ทำไมองค์คุณมัลโล่ยอมวางดาบ วางดาบเดี๋ยวนั้นเลย กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วขอบวชนะ พระองค์คุณมัลโล่เป็นพระอรหันต์องค์หนึ่ง

ทำไมเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโบกธง ทำไมผู้ที่เขามีความคิดขนาดนั้นเขายังวางอาวุธได้ ยังสละทิฐิฐิมานะของเขา เขายังกลับมา แต่ทำไมครูบาอาจารย์เราโบกธงอยู่ตลอดเวลาให้รักษารธรรมวินัย ทั้งๆ ที่ว่า องค์คุณมัลโล่เป็นคฤหัสถ์ เป็นโจรป่า แต่ลูกศิษย์ลูกหาของครูบาอาจารย์เราเป็นพระนะ บวชเป็นพระ แล้วปฏิญาณตนว่าเป็นลูกศิษย์ด้วย แล้วจะปกป้องไง

การจะปกป้องครูบาอาจารย์ต้องทำสิ่งที่ครูบาอาจารย์ชี้แนะ โบกธงแล้วเราทำสิ่งนั้นให้สมประโยชน์ ครูบาอาจารย์เราจะมีธรรมะ มีธรรมะในธรรมนะ ความมีธรรมะเพราะว่าผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วจะไม่มีสิ่งใดไปเติมหรือไปลดพร่องสิ่งนั้น แต่การปกป้องแบบพระนาคเสนปกป้องศาสนานะ พระนาคเสนก็เป็นพระอรหันต์ ทำไมพระนาคเสนต้องมาโต้ว่าที่กับพระเจ้ามีลินท์ล่ะ? ก็โต้ว่าที่เพื่อให้ศาสนานี้เจริญรุ่งเรืองมาไง

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อครูบาอาจารย์ของเราปกป้องศาสนาเพื่อวางแนวทางธรรมวินัยให้เราก้าวเดินไป ผู้ที่มีธรรมะจะซึ่งในสิ่งนี้ๆ เพราะทุกคนเวลาป่วยไข้ขึ้นมาก็ต้องการรักษาตัวเอง แต่นี่ยามันมีอยู่ แต่โรคจะครอบงำ สิ่งที่โรคครอบงำเพราะทำยานี้ให้ด้อยค่าลง

สิ่งที่ด้อยค่าลงเพราะว่ามนุษย์เกิดมาแล้วต้องเชื่อกฎหมาย ต้องเคารพกฎหมาย กฎหมายโลก สิ่งที่มีมันแปรปรวน มันแปรปรวนได้ตลอด มันเปลี่ยนแปลงได้ทั้งนั้น สิ่ง que เปลี่ยนแปลง เห็นไหม ถ้าผู้ที่มีอำนาจ ถ้าเป็นมัจฉาทิฎฐิ ความเห็นของเขาเขาก็ทำลายตรงนั้นหมด ถ้าผู้ที่มีอำนาจมีสัมมาทิฎฐิ ถึงมีสัมมาทิฎฐิเขาก็ไม่เข้าใจเรื่องของธรรม เพราะเขาเป็นคฤหัสถ์ เขาเป็นโลก เขาจะมารู้เรื่องธรรมเป็นไปได้

สิ่งที่เป็นธรรม มันธรรมอยู่ในหัวใจของพระผู้ที่ประพฤติปฏิบัติต่างหาก ในเมื่อพระที่ประพฤติปฏิบัตินี้เป็นดวงตาของโลกนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระอานนท์เป็นพระโสดาบันด้วย “ดวงตาของโลกดับแล้ว” เรายังมีกิเลสตัณหาอยู่ ต้องการผู้ชี้แนะ เห็นไหม พระอานนท์ยังถึงกับร้องไห้หลังน้ำตาว่าต้องการผู้ชี้แนะนะ แล้วเราจะไปให้กระแสนของโลกชี้แนะเราเนี่ย เราน่าสลดสังเวช น่าสลดสังเวชสำหรับผู้ที่เป็นศากยบุตรพุทธชินโรส พุทธชินโรสที่ว่า จะปกป้องศาสนา

เวลาปกป้องศาสนามันเป็นการเหนียวรั้งทำลายศาสนาโดยกิเลสตัณหาความทะยานอยากของตัวโดยที่ตัวไม่เข้าใจเลย เราจะไม่เข้าใจเรื่องกิเลสตัณหาของตัว เราเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นธรรม... สิ่งนั้นเป็นกิเลส ถ้าสิ่งนั้นเป็นธรรมนี่ตรงอยู่ไหน จักรอยู่ไหน ความเข้าใจของครูบาอาจารย์ที่เวลาเทศนาว่าการคือการโบกธงของครูบาอาจารย์ เห็นไหม “สิ่งนี้เป็นภัยๆ” ถ้าสิ่งนี้เป็นภัย เราต้องปกป้อง เราต้องรักษา ถ้าเราปกป้องรักษา เราต้องร่วมมือการกระทำในสิ่งที่ว่าครูบาอาจารย์ชี้แนะ

แต่นี้ทำไมเราวาง ขวางครูบาอาจารย์ เราจะปกป้องครูบาอาจารย์โดยว่าครูบาอาจารย์นี้จะต้องฟังกระแสโลก ฟังกระแสโลก สิ่งทีฟังกระแสโลก เวลาอภิวัดนี้ไปตามโลกนะ กระแสโลกคือเรื่องของความเป็นไป เจ็บไข้ได้ป่วย เรื่องของโลกมันเป็นเรื่องของกระแสโลก ถ้าเรื่องของกระแสโลก เราเกิดมาจากโลกไง เกิดมาจากกรรมของมารดาเนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาจากกาม เพราะเกิดมาจากกรรมของมารดา เกิดมาจากกาม กามที่อยู่ในโลกนี้ เกิดมาจากโลก แต่จะสละโลกนี้ออกไป

ไม่ใช่เกิดมาจากโลกแล้วคุณเขายอมจำนนกับโลก ยอมจำนนกับโลกว่าโลกนี้เป็นใหญ่ๆ โลกนี้เป็นใหญ่ไปไม่ได้ โลกนี้เป็นอธิปไตย สิ่งที่เป็นอธิปไตยมันจะแปรสภาพ มันจะเปลี่ยนแปลงไปตลอด แล้วเราจะไปเอาโลกเป็นใหญ่ ในหัวใจทำไมไม่มีธรรม ในหัวใจไม่เป็นธรรมเลยหรือ ถ้าในหัวใจเป็นธรรมมันจะสะท้อนหัวใจมากนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน ใจของผู้ที่เป็นธรรมนะ นี่สลดสังเวชมาก

แต่ใจของผู้ที่มีกิเลส “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วนี้สมควรแล้วละ เพราะอะไร เพราะจะได้ไม่มีคนคอยติดคอยเตือนเราไง” นี่กิเลสมันอยากสะดวก กิเลสมันอยากสบาย กิเลสมันอยากจะสวนกระแสตลอด สวนกระแสแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วนี่ของครูบาอาจารย์เราชี้แนะอยู่อย่างนี้ แล้วมันสวนกระแสครูบาอาจารย์เราได้อย่างไร ถ้ามัน

สวนกระแสครูบาอาจารย์เรา แล้วเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์ได้อย่างไร ถ้าเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์มันต้องเชื่อครูบาอาจารย์เพราะอะไร

เพราะทำไมครูบาอาจารย์เรากราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ด้วยหัวใจ เวลากราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ กราบด้วยหัวใจ เพราะหัวใจเคารพรักมาก เพราะธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงได้มีศรัทธา เราถึงได้ทำบุญกุศลกัน แล้วมาเกิดพบพระพุทธศาสนา เพราะครูบาอาจารย์ของเรามีธรรมในหัวใจ สามารถชี้เหลือบ ชี้มุม ชี้สิ่งที่กิเลสตัณหา มันแอบซ่อนอยู่ในหัวใจของเรา เราจะไม่เห็นกิเลสตัณหาของเราเลย เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา กิเลสตัณหา มันจะซ่อนอยู่ตามเหลือบตามมุมในหัวใจของเรา แล้วก็สร้างภาพให้เราเห็นสภาวะของความ เป็นไปของธรรม ของธรรมนะ มันไม่ใช่ของภาวนามยปัญญา

ถ้าของภาวนามยปัญญา เราจะเห็นสภาวะตามความเป็นจริงตลอด ความเป็นจริงของธรรม ที่มันเคลื่อนไปโดยภาวนามยปัญญา นี่ในภาคปฏิบัติ ภาวนาเป็นแล้วจะซึ่งใจมาก แล้วจะกราบ ธรรมด้วยความศรัทธา เพราะอะไร เพราะความเป็นไปอย่างนี้มันลึกลับมหัศจรรย์มาก ความคิดของเราเริ่มตั้งแต่...

...เป็นขั้นขั้นหนึ่งของอนาคา ผ่านขั้นของสภิกาคา ผ่านขั้นของโสดาบัน ออกมาถึงเป็น ความคิดปกติ มันมีคัตเอาท์ให้ตัดตอนได้ถึง ๔ ขั้นตอน ความ ๔ ขั้นตอนนี้ความหยาบละเอียด ของความคิดที่มันเลื่อนออกมาในความเห็นของเรา มันเห็นสภาวะแบบนั้น แล้วเวลาเหลือบกิเลส มันหลบซ่อน มันสร้างค่าขกลอยู่ในระหว่างประตูดั้งตอนที่ความคิดมันไหลออกมา นี่เราเห็น สภาวะแบบใด

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม นางตันทา นางอรดี ไปบอกกับพ่อ ว่า พ่อทำไมคอดก เห็นพ่อทุกข์ยากมาก พญามารมีความทุกข์มาก เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพ้นจากมือไปแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรื้อสัตว์ขนสัตว์ จะพาสัตว์โลก พ้นออกไปจากวังวนของการควบคุมของมาร มารมีความทุกข์ร้อนมาก

นางตันทา นางอรดี ถามว่า “พ่อทุกข์เพราะอะไร”

“ทุกข์เพราะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะหลุดจากมือเราไป”

ลูกสาวบอกว่า “ไม่เป็นไร จะไปช่วยวน จะไปดึงให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลับมาอยู่ในการครอบงำของมาร”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแล้วแต่พ่อนะ “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความคำริของเรา บัดนี้เธอจะเกิดจากใจของเราไม่ได้อีกแล้ว เราเห็นนายช่างผู้ที่สร้างเรือนอยู่ในหัวใจของเรา บัดนี้นายช่างนี้จะสร้างเรือนในหัวใจเราไม่ได้อีกเลย”

นี่ปักธงได้ขนาดนั้นนะ ความคิดความเห็นมันขนาดที่ว่าเลื่อนออกมาจากภายนอก แล้วความคิดความเห็นอย่างนี้ เราประพุดปฏิบัติ เราเห็นเหลือบ เห็นมุม แล้วครูบาอาจารย์คอยชี้ นำอย่างนี้ ทำไมเรากราบครูบาอาจารย์ ทำไมเราไม่เชื่อครูบาอาจารย์ของเรา ในเมื่อครูบาอาจารย์ของเราชี้มุมขนาดที่ว่าเห็นเหลือบเห็นความคิดในหัวใจของเรามันซุกซ่อนมาอย่างไร

มาร ลูกของมาร นางคันทา นางอรดี เห็นไหม ลูกของมาร หลานของมาร มันซุกซ่อนอยู่ในหัวใจของเรา นี่มันแสดงว่าไม่ได้ทำลายกิเลสเลย ไม่ได้เห็นมาร ไม่ได้ทำลายลูกหลานของมาร ไม่ได้ทำอะไรเลย ถึงไม่กราบ ไม่ฟังครูบาอาจารย์ ถึงสวนกระแสครูบาอาจารย์ได้ใจ เพราะสวนกระแสครูบาอาจารย์ เพราะไม่เชื่อสิ่งนี้ ถ้าเห็นสภาวะความเป็นไปของลูก หลาน หลานของมาร แล้วมันชำระมารมาแต่ชั้นเดียว

แม้แต่พระอนันตที่ยังสลดสังเวช แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน ร้องให้ ทุกข์ยากมาก “ดวงตาของโลกดับแล้ว ดวงตาของโลกดับแล้ว” แต่นี้ครูบาอาจารย์ของเรา ยังอยู่นะ ครูบาอาจารย์เราพยายามชี้ นำอยู่นะ ชี้ นำนี้เราอยู่ได้ร่มธงของครูบาอาจารย์เรา ได้ร่มธงนี้ จะปกป้องคุ้มหัวเราอยู่แล้ว ปกป้องคุ้มหัวเรา ถ้าเราปกป้องคุ้มหัวเรา เราจะทำสิ่งใด

เราจะไปตื่นตื่นกับสิ่งกระแสของโลก โลกมันเปลี่ยนแปลงตลอด อยู่ไม่นานหรอก นี่มันต้องแปรสภาพไป ไม่มีสิ่งใดคงที่ โลกนี้เป็นอนิจจังทั้งหมด สิ่งที่เป็นอนิจจัง สัพเพ ธมฺมา อนตฺตา สภาวะธรรมในใจของเราก็เป็นอนัตตา สิ่งที่เป็นอนัตตามันเป็นอนัตตาโดยธรรมชาติของมัน แต่เราไม่เห็นความเป็นอนัตตาของมันเอง เราไม่สามารถใช้ประโยชน์กับความ เป็นไปของสภาวะธรรมที่มันเกิด สภาวะธรรมนะ ไม่ใช่ภาวนามยปัญญา ไม่ใช่อริยสัจ

ถ้าเป็นอริยสัจ มันถึงเห็นเหลือบเห็นมุมของมัน เห็นเหลือบเห็นมุมของมันที่ว่ากิเลสมัน ซ่อนอยู่ตรงไหน กิเลสมันซุกมุดอย่างไร สัจโยชน์มันผูกกระหว่างขันธกับจิต ระหว่างกายกับใจ มัน

ผูกพันกันอย่างไร นี่แล้วเราก็ไม่เห็น เราเห็นสภาวะเกิดดับ แล้วมันก็สร้างภาพให้เรา แล้วครูบาอาจารย์จะคอยชี้ว่าตรงนี้ไง “สิ่งนี้ละ กิเลสมันอยู่ตรงนี้นั้นละ กิเลสมันอยู่ตรงนั้น ต้องทำลายมันอย่างนั้นนะ”

ครูบาอาจารย์เลี้ยงหัวใจเรามา ทะนุถนอมกลม่อมเกลี้ยงเกลี้ยงเรามา เราได้เจริญงอกงามมาจากครูบาอาจารย์ที่เลี้ยงหัวใจเรามา เราถึงเรียกกันว่า “พ่อแม่ครูจารย์” แล้วทำไมเราไม่ยอมฟังสังฆธรรม ทำไมเราไม่ฟังการโบกสะบัดของขงอันนั้น ขงอันนั้น โบกสะบัดนะ โบกสะบัดไปตลอด ถ้าเราเข้าใจอย่างนั้น เราจะยอมรับสิ่งนี้ไง ถ้าเรายอมรับสิ่งนี้ เราจะกราบครูบาอาจารย์ของเราด้วยหัวใจ แล้วจะย้อนกลับมาทำลายกิเลสที่มันอหังการไง

กิเลสมันอหังการนะ มันเหยียบย่ำ มันทำลาย มันเหยียบย่ำแล้วมันทำลายด้วย ทำลายให้ขงนั้นล่มลง ถ้าขงนั้นล่มลง ธรรมและวินัยนี้ก็ห่มองเศร้า ความหมองเศร้าของธรรมวินัย เพราะไม่มีคนที่ปกป้องมันไง ถ้าเราปกป้องธรรมวินัยนี้ เราปกป้องนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ให้สละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต” นี่เป็นธรรมนะ เป็นธรรมเพราะอะไร เพราะว่าการเราเสียอวัยวะส่วนหนึ่ง แต่เรายังมีชีวิตอยู่ไง “เราต้องรักษาชีวิตเพื่อรักษาธรรม” เราจะสละชีวิตเพื่อรักษาธรรมเพราะเหตุใด

เพราะถ้าเราสละชีวิตของเราไป เห็นไหม ธรรม สภาวะธรรมคือสิ่งที่เป็นประโยชน์กับโลก สิ่งนี้เป็นประโยชน์กับโลก ถ้าเราสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม กิเลสเวลามันสละชีวิตนี้มันต้องตายไป เพราะเวลากิเลสมันจะหลอกลวง มันจะอาศัยคำว่า “ตาย” ให้เรากลัวมัน แต่ถ้าเราสละชีวิตเพื่อรักษาธรรมได้มันจะสละกิเลสได้ ถ้าสละกิเลสได้ ในเมื่อเราสละกิเลสได้ แต่เราไปหลงกิเลส เราไปเชื่อกิเลส เรากลัวแต่ว่าชีวิตเราจะโดนกระทบกระเทือน เราจะไปกลัวแต่สิ่งอำนาจวาสนาของเราจะกระทบกระเทือน แล้วเราไปเกาะกระแสโลกไง

ทำไมเราทิ้งครูบาอาจารย์เราไปล่ะ ทำไมเราปล่อยทิ้งครูบาอาจารย์ให้เราทุกข์ลำบาก ทุกข์ลำบากด้วยกระแสโลกนะ ไม่ใช่ทุกข์ลำบากด้วยการรับสิ่งที่สะท้อนใจดวงนั้น เพราะใจดวงนั้น ปักขงแล้ว ถ้าไม่ปักขง จะไม่รู้สภาวะของโลก โลกนอกและโลกใน รู้แจ้งโลกนอก โลกภายนอก คือกระแสของโลกมันพัดแรง ลมการเมือง ลมความเป็นไปของโลกมันพัดแรง เวลามันพัดกระแสโลกมานี้ สิ่งนี้เราไม่เห็นนะ

สังเกตได้ไหม เมื่อเราทำการเกษตรกัน เวลาสิ่งที่ว่าปุ๋ยวิทยาศาสตร์ออกมา เราว่าเราต้องการผลผลิตที่มีมาก เราต้องการความสะดวกต้องการสบาย เราต้องการสิ่งที่ว่ามันเป็นประโยชน์กับเรา เขาก็โฆษณาชวนเชื่อว่าสิ่งนี้จะเป็ประโยชน์ เราทำการเกษตรเราจะได้ผลมหาศาล นี่เขาเอาประโยชน์ไปแล้วรอบหนึ่งนะ จนถึงปัจจุบันนี้เขาเองต่างหากต้องการผลผลิตที่ไม่มีสิ่งเจือปน ต้องให้เป็นเกษตรอินทรีย์

เขาทั้งนั้นนะ กระแสโลกทั้งนั้นเลย กระแสโลกยุคหนึ่งก็บอกว่าการทำกรเกษตรนี้ต้องใช้ปุ๋ยใช้ต่างๆ เพื่อให้การเกษตรนี้เลี้ยงตัวเองได้ ต้องการต่างๆ นี้ก็กระแสโลก แล้วพอถึงจุดหนึ่ง เขาก็อีกนั่นแหละบอกว่าต้องทำเป็นเกษตรอินทรีย์นะ เพื่อไม่ให้มีสิ่งเจือปนในสิ่งของเขา นี่เราจะเชื่ออย่างนี้ไปได้ได้อย่างไร

ทำไมเราไม่เชื่อธรรมของเราละ ทำไมเราไม่เชื่อครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าเราเชื่อครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม เราสละชีวิตเพื่อรักษารธรรม รักษาธรรมอันนี้มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริงอยู่ มันจะไม่มีสิ่งใดเข้ามาสะเทือนตรงนี้ได้เลย แล้วมันเป็นเรื่องของกาเกิดและการตาย มันเกี่ยวกับศาสนา เกี่ยวกับวิญญูะ เกี่ยวกับการเกิดและการตาย เกี่ยวกับระบบชีวิต

แต่โลกมันเป็นปัจจุบันนี้เท่านั้น ใครทำดีทำชั่วขนาดไหนไว้กับโลกแล้วก็ตายไป มันก็มีบุญและบาปตามจิตดวงนั้นไป แต่เรื่องโลกก็มีเท่านั้น เราทำประโยชน์ เราต้องการมีชื่อไว้ในประวัติศาสตร์ เราต้องการสิ่งต่างๆ ไว้ให้เขาเคารพนบนอบเรา เราหลงไปกับกระแสโลก มันก็เท่านั้นนะ เพราะกระแสโลก เห็นไหม การเกิดและการตาย เวียนเกิดเวียนตาย ก็เราสิ่งที่เราสร้างไว้ เราสร้างไว้แล้ว เรามาเกิดในอีกชาติหนึ่งเราจะมารับผลแล้วอันนั้น เราก็ไม่รู้เลยว่าเราสร้างของเราไว้นะ

แต่ถ้าเราสร้างคุณงามความดี จะเป็นสภาวะธรรม “สละชีวิตเพื่อรักษารธรรม” สละชีวิตเพื่อรักษารธรรม เพราะสิ่งนี้มันเป็นเครื่องปฏิบัติดำเนินของหัวใจที่มันทำให้ใจดวงนี้ชำระกิเลสออกไปจากใจได้ นี่ศาสนามันอยู่ตรงนี้ ศาสนามันเรื่องของหัวใจ ศาสนามันเรื่องของธรรม สภาวะธรรม สภาวะธรรมคือภาวะความรู้สึกรู้สึก สิ่งทีภาวะความรู้สึกอันนี้ แล้วเราเคลื่อนออกไปกระแสโลก ตามโลกไปทั้งหมดเลย การศึกษาก็ศึกษาเรื่องของโลก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาดว่าพระองค์นั้นแล้วเอาเรื่องของต่างเมืองมาพูดกันในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ไตรจ্ঞานวิชา” วิชาที่ทำให้เห็นซ้ำ สิ่งที่ทำให้เห็นซ้ำ เพราะกิเลสมันจะเข้มแข็งขึ้นมา

ในการประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา เหมือนโลกเลย ถ้าคนมีไฟ การประพฤติปฏิบัติมันจะมีคุณค่าขึ้นมา ถ้าคนหมดไฟ เห็นไหม สักแต่ว่าทำ ถ้าสักแต่ว่าทำ ไม่มีสติ ถ้าขาดสติ การประพฤติปฏิบัติมันเป็นสักแต่ว่าทำ เห็นไหม นี่ต้องมีสติ มักคามันเกิดเกิดตรงนี้ มักคา ความเห็นชอบ สัมมาทิฏฐิ มิจฉาทิฏฐิ ถ้ามิจฉาทิฏฐิมันยังเป็นมรรคที่เป็นมิจฉา ถ้าเป็นสัมมาทิฏฐิมันถึงจะเป็นปัญญาขึ้นมา แล้วเป็นฤทธิชัยพรอีกต่างหาก เป็นผู้ที่ฝ่าไม้เพื่อจะหาไฟ ไม่เข้าใจอะไรเลย

ถ้ามีความเข้าใจอย่างนี้มันจะเข้าใจเรื่องกระแสหลวงตาโบกธง ถ้าหลวงตาโบกธง เราเคลื่อนตามไปตามธงนั้น มันจะมีความเข้าใจ มันจะมีความซึ่งใจ นี่มันไม่ซึ่งใจแล้วมันต่อต้าน มันสวนกระแส มันทำลายสิ่งต่างๆ ทำลายความเห็น ความการกระทำนั้น สิ่งที่ทำนั้นกองทัพนั้น เรรวนไปหมดเลย

ถ้ากองทัพเรรวนไปเพราะสิ่งที่ว่าบุคคลในกองทัพนั้นอ่านธง อ่านการเคลื่อนไหว อ่านการโบกของหลวงตาไม่ออก แต่ความจริงแล้วมันอ่านออก แต่มันตีความ มันต้องการ กิเลสมันก็ต้องการบีบบี้ บีบบี้ในเรื่องของกิเลส แต่ในสัจจะการกระทำอ้างว่าตัวเองปกป้อง เอาคำหวานไปบอกว่า เขาเอาคำหวานออกมาล่อเหยื่อ แล้วเราก็ดูดในคำหวานของเขา เห็นไหม สิ่งนั้นหลอกลวงให้เราเข้าไปติดกับ แล้วเราก็จะต้องตายไปกับสิ่งนั้นไง นี่กระแสโลก

พระนาคเสนต่อสู้กับพระเจ้ามลิந்தเพื่อสัจธรรม แต่หลวงตาจะปกป้องศาสนานะ ปกป้องศาสนาจากกระแสโลก กระแสโลกจะกลบกลืน กลืนกินศาสนา กลืนกินด้วยการปกป้องให้ศาสนานี้เป็นแค่พิธีกรรม ถ้าในเมื่อศาสนาเป็นพิธีกรรม แคंपระกอบพิธีกรรมเท่านั้น นี่ก็เป็นศาสนาพุทธ ความเห็นของเขาเท่านั้นนะ แล้วเราก็มมาใช้ปัญญากัน วิเคราะห์วิจัยกันตามกระแสโลก เห็นไหม โลกนี้จะเจริญ ปัญญาจะเจริญ

ปัญญาเจริญขนาดไหน กิเลสมันพาใช้ กิเลสมันเหนือปัญญาอันนั้น ปัญญาของโลกนี่กิเลสล้วนๆ สิ่งที่เป็นกิเลส ถ้าเป็นคนที่มีปัญญามาก มีการศึกษามาก ต้องโลกนี้ต้องเจริญ โลกนี้ต้องไม่มีการเบียดเบียนกันสิ

เวลากระแสของผู้ที่ด้อยกว่า เห็นใหม่ จะทำสิ่งนั้นผิดๆ ผิดหมด แต่ถ้าผู้ที่มีอำนาจทำ เหมือนกัน ทำเหมือนที่ว่าเขาว่าผิดเลย แต่ตัวเองทำได้ นี่สิ่งความจำเป็นใจ ความจำเป็นของพื้นที่ ความจำเป็นของสภาวะธรรม สิ่งที่ว่าสภาวะธรรมเกิดขึ้น ทุกคนเข้าใจทั้งนั้นนะ เพียงแต่ว่ากระแส ของใคร หมัดของใครใหญ่กว่าไง แล้วเราไปตามกระแสนั้นได้ไหม ถ้าเราตามกระแสไม่ได้ เพราะ นี้เรื่องของโลก เป็นการปกครอง นี่เป็นเรื่องของการเมืองเขา

แต่หน้าที่ของพระ หน้าที่ของพระผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันต้องแสดงสัจจะความจริงใจ แสดงสัจจะความจริงเรื่องของสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นกับหัวใจ ในเมื่อสภาวะเกิดขึ้นกับหัวใจ ในเมื่อ ฆนี้ปักอยู่ในหัวใจของผู้ที่เป็นบุรุษอาชาไนยที่กำลังปกป้องอยู่อย่างนี้ แล้วทำไมการแสดงออก ของเรามันถึงขัดแย้งกัน ถ้าการแสดงออกมันขัดแย้งกัน มันแสดงว่าความคิดเห็นมันต้องตรง ข้าม ถ้าความคิดเห็นตรงข้าม มันเป็นธรรมไปได้อย่างไร มันก็เป็นกิเลสล้วนๆ

ถ้าเป็นกิเลสล้วนๆ แล้วสิ่งนี้มันมาทำลายกัน ทำลายในวงศาสนา ทำลายในการประพฤติ ปฏิบัติ ทำลายนะ ทำลายในการประพฤติปฏิบัติ เพราะว่ามันมีการประพฤติปฏิบัติแต่รูปแบบ แต่ หัวใจนี้เป็นฤทธิไพโร หัวใจนี้เป็นลูกศิษย์ของฤทธิ แม้แต่ไฟก็ยังไม่รู้ว่ามาจากไหน แม้แต่ความ สงบของใจยังทำไม่ได้เลย ในเมื่อความสงบของใจไม่มี ไม่รู้จักสภาวะของใจ แล้วมันจะไปรู้จัก มรรคตรงไหน

มรรคมันจะเกิดขึ้นมาจากมีการพื้นฐานนี้ก่อน ถ้ามีพื้นฐานนี้ขึ้นมา เห็นใหม่ ทำไมเจ้าชาย สิทธัตถะไปเรียนกับอาฬารดาบส ได้สมาบัติ ๘ สิ่งที่เป็นสมาบัติมีความร่มเย็นเป็นสุขขนาดไหน สิ่งที่มีความร่มเย็นเป็นสุขขนาดนั้น มีความสุขมาก สุขขนาดไหนก็แล้วแต่มันเป็นโลกียะ สิ่งที่เป็นโลกียะ สุขขนาดไหนมันก็ต้องเสื่อม สิ่งที่เสื่อมมันก็เวียนไปในวัฏฏะ เห็นใหม่ วัฏฏะนี้เวียน ไป มันถึงเป็นเหยื่อ แม้แต่การประพฤติปฏิบัติมันก็ยังมาเป็นเหยื่อ ในเมื่อมีขนาดว่ามีครูบาอาจารย์ โบกธงไหวๆ อยู่ให้เราก้าวเดินนะ

มันถึงว่า เราเกิดท่ามกลางพุทธศาสนา เกิดท่ามกลางครูบาอาจารย์ที่ปักธงได้ เกิดท่ามกลาง ครูบาอาจารย์ที่โบกธงไหวๆ ให้เราก้าวเดินตาม มันต้องย้อนกลับมาว่าเรามีอำนาจวาสนาจริงหรือ เปล่า ถ้าเรามีอำนาจวาสนาของเราจริง เราต้องมีความลุ่มลึก เราต้องมีสัมมาทิฐิ เราต้องมีความ เห็นชอบ ความเห็นชอบของเรา ถ้าในหัวใจของเรายังมีกิเลสอยู่ เราจะต้องฟังครูบาอาจารย์ เราจะ กราบครูบาอาจารย์โดยหัวใจของเรา ถ้าเราฟังครูบาอาจารย์ แล้วเราเดินตามครูบาอาจารย์ไป เห็น

ใหม่ นี่ผู้ชี้ นำ สิ่งที่เป็นปฏิบัติเครื่องดำเนิน ถ้าปฏิบัติเครื่องดำเนินมีอยู่ สิ่งว่าการประพฤติปฏิบัติ มีอยู่

หลวงตาท่านห่วงมาก “ขอให้มีการประพฤติ ขอให้มีการปฏิบัติ” ถ้ามีการประพฤติ มีการปฏิบัติอยู่ มันจะมีผลไฉน ท่านถึงแบกโลกแบกหม้อคณะ แบกพระแบกเณรทั้งหมด ที่ไหนมีการประพฤติปฏิบัติ จะไปดูแล ที่ไหนมีการประพฤติปฏิบัติ ท่านจะส่งเสียปัจจัย ๔ ท่านจะดูแล แต่การดูแลของท่าน ดูแลของผู้มีธรรม ดูแลแบบได้ดิน ดูแลแบบไม่ต้องการชื่อเสียง ดูแลแบบไม่ต้องการสิ่งใด

พระนาคเสนรักษาศาสนาส่วนหนึ่ง หลวงตาจะรักษาศาสนาต่อไป ถ้ารักษาศาสนาต่อไป รักษาศาสนาด้วยการให้มีผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ถ้ามีผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ มีเหตุ ผลมันมาเอง ผลมันจะเกิดขึ้น แต่ถ้ามันไม่มีเหตุ แล้วผลมันจะเกิดมาจากไหน ในเมื่อผลมันไม่มีที่เกิดมา แล้วศาสนามันจะอยู่ตรงไหนล่ะ นี่วางปฏิบัติถึงต้องพยายามสร้างที่ประพฤติปฏิบัติมาเพื่อจรโลงศาสนา เพื่อสร้างเหตุ

หน้าที่ของเราคือการสร้างเหตุ สร้างปฏิบัติเครื่องดำเนิน แล้วให้ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติก้าวเดินตามนั้นไป ถ้ามีเหตุ สร้างเหตุอย่างเดียว ผลก็คืออำนาจวาสนาของเขา ๑ ผลก็คือการเขาชำระกิเลส ทำลายกิเลสของเขาออกไปจากใจของเขา ๑ นี่คือผลงานของเขาทั้งหมด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับผู้ประพฤติปฏิบัติว่า ให้ประพฤติปฏิบัติ ไม่ต้องมีลับลมคมในกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ไว้ “อานนท์ ไม่มีกำมือในเรา” ในการประพฤติปฏิบัติ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่สมบูรณ์แบบมาก มัคคาในธุดงค์วัตร มัคคาในพระไตรปิฎกนี่สมบูรณ์มาก “เราไม่มีกำมือ ไม่มีควมลึกลับ ไม่มีเคล็ด ไม่มีความเป็นไปของความเป็นส่วนตัวกับบุคคลผู้ใด ไม่มีความเป็นส่วนตัวกับบุคคลผู้ใด ไม่มีกำมือในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” ธรรมมาสภาวะแบบนั้น

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไป มันมีเคล็ดที่ว่า ขณะที่ครูบาอาจารย์บอก ชี้ นำที่ว่ามันอยู่ในเหลือบในซอกนั้น นั่นคือเคล็ด เคล็ดเพราะครูบาอาจารย์ท่านเห็นสภาวะแบบนั้นมาก่อน เหมือนกับคนเดินผ่านที่มีดไป แล้วเปิดไฟฉายไว้ให้เรา เราจะเดินตามไฟฉายนั้นหรือไม่เดินตามไฟฉายนั้น ถ้าในที่มืดนั้นเปิดไฟฉายให้เราเดินตาม เราเห็นความสว่างจากไฟฉายนั้น แล้วเห็นเคล็ดลับของมัน เคล็ดลับของมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนี้ก็จริง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดในพระไตรปิฎกนั้นจะเป็นเหตุ เหตุคือมรรคทั้งหมด ผลคือให้ใจนั้นเป็นเอง ผลคือเกิดขึ้นมาจากใจนั้น นี่การประพฤติปฏิบัติ แล้วมันจะเคารพครูบาอาจารย์มาก

เคารพครูบาอาจารย์เพราะเราเกิดมาจากท่าน เราได้กำเนิดเกิดมาจากหัวใจ ถ้าใครปักธงได้ นะ ใครปักธงได้จะเป็นอำนาจวาสนาของบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นสามารถปักธงในหัวใจของบุคคลคนนั้นได้ จะเป็นสมบัติของบุคคลคนนั้น บุคคลคนนั้นจะมีความสุขความร่มเย็น ๑

บุคคลคนนั้นจะเกิด...จากวิญญะไม่มีที่สิ้นสุดจะหดสั้นเข้ามา จาก ๗ ชาติ จาก ๓ ชาติ จากชาติปัจจุบันนี้ จะไม่ต้องเกิดอีกเลย จะต้องเห็นสภาวะแบบนี้หมด เพราะมันเป็นภวานามยปัญญา มันเกิดขึ้นมาจากการประพฤติปฏิบัติ มันถึงเห็นการปักธงใจ เห็นธงปักลงไปทีในภวาสวะ คือภพของใจ คือตอของจิต นี่ธงปักลงไปตรงนั้น

“ธงธรรมจักร” ธรรมจักรคือมรรคญาณ เวลาเป็นธรรมชาติแล้ว พ้นจากธง พ้นจากทุกอย่าง พ้นไปทั้งหมด เพราะจิตดวงนั้นพ่นออกไปจากกิเลส แต่เวลาแสดงธรรมออกมานี้อาศัยสมมุติอาศัยสิ่งที่เป็นขั้น สิ่งที่ว่าเป็นการสื่อความหมายกับกระแสของโลก

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมกับพวกเทวดา นี้ภาษาใจก็มี ความระลึกนึกขึ้นมาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเทศนาว่าการไปโดยไม่ต้องใช้เสียงเลย นี่เป็นเรื่องของจิตวิญญาณ เห็นไหม แต่ในสมมุติโลกเรา ภาษา สิ่งที่เกิดขึ้นต่างๆ จากสัญญา จากขั้น ความจำอันนี้ สมมุติอันนี้ ใช้สิ่งนี้ออกไป นี่คือการกระแสโลก

โลกก็ยังมีอยู่ ในเมื่อยังไม่ตาย โลกมีอยู่เพราะมีขั้น มีธาตุมีขั้นอยู่ ก็ยังสื่อความหมายไปกับกระแสโลกเขา เห็นไหม หลวงตาถึงต้องแบกโลก แบกโลกไว้เพื่อให้มีเหตุ แล้วผลผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจะเป็นความจริงอันนั้น

แต่ในการประพฤติปฏิบัติต้องให้เป็นสัมมาทิฐิ อย่าเป็นมิจฉาทิฐิ ถ้าเป็นมิจฉาทิฐิขึ้นมา เห็นไหม ในครั้งพุทธกาล ในครั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีพระที่ว่าเป็นสัมมา เป็นมิจฉา อยู่มาในสังคมหมู่ใดก็มี ในสังคมของหลวงปู่มั่นก็มี ในสังคมหลวงปู่มั่น เห็นไหม สิ่งที่เป็นสัมมาทิฐิก็จะเซ็ดของค์หลวงปู่มั่น สิ่งที่เป็นมิจฉาทิฐิก็แอบก็แฝงก็ทำลายมาตลอด

นี่ไง สมัยปัจจุบันนี่ก็มี ในเมื่อหลวงตาบอกชงปกป้องพุทธศาสนา โดยกระแสของโลก จะไม่ให้กระแสของโลกกลืนธรรมไป มันจะเป็นชั่วคราวชั่วคราว ในกาลไหนก็แล้วแต่ เพราะศาสนา นี้ ๕,๐๐๐ ปีก็จะหมดไป หมดไปจากความเข้าใจ หมดไปจากความเคารพความเลื่อมใสของสัตว์โลก แต่ธรรมไม่เคยหมดไป สิ่งนี้มีอยู่เพราะพระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ธรรมอันนี้ต่อไปข้างหน้า ที่นี้ ในการปกป้องนี่ก็ปกป้องเพื่อสัตว์โลกเหมือนกัน

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ เรามีความลังเลสงสัย เวลาประพฤติปฏิบัติไป มีความลังเลสงสัย มีความกระทบ มีความเป็นไปของใจ เราก็ว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ...สิ่งนี้เป็นธรรม แต่ไม่ใช่ภาวนามยปัญญา สิ่งที่เป็นภาวนามยปัญญาจะเกิดความเป็นไปจากใจ จะก้าวเดินออกไปจากใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักๆ เวลาประสบจากวิมุตติสุขมาแล้ว เทศน์ธรรมจักๆ จักรนี้ได้เคลื่อนแล้ว แม้เทวดายังส่งต่อกันขึ้นไป ธรรมจักรนี้ได้เคลื่อนแล้ว ไม่มีใครสามารถจะย้อนกลับได้ ไม่มีใครสามารถย้อนกลับได้เพราะใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปักธงแล้ว ใครจะย้อนกลับสิ่งนี้ได้ เพราะใครประพฤติปฏิบัติแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรู้สภาวะทั้งหมด

เวลาครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติมา เห็นไหม ชงนี้ได้ปักแล้ว จักรนี้เคลื่อนกลับไม่ได้ อีกละ เป็นอฐานะ เป็นไปไม่ได้ที่สิ่งนี้เกิดขึ้นแล้วจะเสื่อม ถ้าเป็นสภาวะธรรมนั้นนะ เกิดเจริญแล้ว เสื่อมๆ สภาวะแบบนั้นเจริญได้แล้วเสื่อมได้ แต่ถ้าเป็นอกุศลธรรม สิ่งที่เป็นอกุศลธรรมคือปักธง แต่ละชั้นแต่ละตอนขึ้นไป สิ่งนี้ไม่มีวันเสื่อม เสื่อมเป็นไปไม่ได้ ถ้าเสื่อมแล้วสภาวะจิตมันก็ต้องเคลื่อนไปตามวิภูษะสิ ในเมื่อสภาวะจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ของมัน มันจะไม่เสื่อม มันจะเคลื่อนไปในวิภูษะไม่ได้ สิ่งที่เคลื่อนไปในวิภูษะไม่ได้ เห็นไหม ตั้งแต่ ๗ ชาติหัดสั้นเข้ามาๆ จนถึงที่สุด ไม่มีการเกิดและการตาย

สิ่งที่ไม่มีการเกิดและการตายจะเป็นประจักษ์ จะเป็นพยานกับใจผู้ที่ปักธงได้ สิ่งนี้จะเห็น ขึ้นมาด้วยเป็นปัจเจกตั้ง เห็นเฉพาะ เห็นเต็มहुเต็มตาของใจดวงนั้น นี่ฆ่ากิเลสเป็นขั้นเป็นตอนเข้ามาอย่างไร แล้วกิเลสตายอย่างไร นี่ถึงจะซึ่งในครูบาอาจารย์นะ กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ กราบครูบาอาจารย์ของเราเต็มหัวใจ เอวัง